

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
Departament Badań Społecznych i Warunków Życia
we współpracy z Urzędem Statystycznym w Łodzi

Notatka informacyjna

WYNIKI BADAŃ GUS

Jakość życia i spójność społeczna 2011
(wstępna analiza wyników badania ankietowego)

Kierunki rozwoju badań statystyki publicznej są określane na podstawie analizy potrzeb informacyjnych zgłaszanych przez różne grupy użytkowników danych statystycznych i uwzględniają zobowiązania krajowe i międzynarodowe w tym zakresie. Wprowadzenie do systemu polskiej statystyki publicznej nowego wieloaspektowego badania jakości życia i spójności społecznej stanowi odpowiedź na rosnące zapotrzebowanie szerokiego kręgu odbiorców na kompleksowe oceny sytuacji społecznej, w tym na oceny jakości życia i zróżnicowań społecznych.

Oprócz walorów poznawczych i diagnostycznych badanie może mieć praktyczne znaczenie dla polityki społecznej, a jego cykliczne powtarzanie pozwoli na monitorowanie zmian rozwoju społecznego w Polsce.

Badanie spójności społecznej przeprowadzone w 2011r. było dobrowolnym, reprezentacyjnym badaniem ankietowym gospodarstw domowych realizowanym techniką bezpośredniego wywiadu z respondentem. Jednostką badania było gospodarstwo domowe oraz jedna wylosowana osoba (w wieku 16 lat i więcej) w danym gospodarstwie domowym. Badanie realizowano w terenie w lutym i marcu bieżącego roku. Wzięło w nim udział ok. 14,9 tys. gospodarstw domowych, natomiast na pytania zawarte w kwestionariuszu indywidualnym udzieliło odpowiedzi ok. 13,3 tys. osób.

Rezultaty szczegółowej analizy wyników badania będą przedmiotem publikacji metodologiczno-analitycznych. W niniejszej notatce ograniczono się jedynie do podania wybranych informacji i zasygnalizowania problemów, które będą przedmiotem pogłębionych analiz, w tym dotyczących zróżnicowania regionalnego.

Materialne aspekty jakości życia gospodarstw domowych

Materialne warunki bytu, a w szczególności sytuacja finansowa gospodarstw domowych, determinują wiele innych aspektów składających się na jakość życia. Dostępność oraz poziom konsumpcji dóbr i usług zależą w dużej mierze od możliwości finansowych rodziny, a stabilność finansowa zwiększa poczucie bezpieczeństwa i zadowolenia z różnych aspektów życia.

Źródła dochodów

Z badania wynika, że na początku 2011 r. prawie połowa (48%) gospodarstw domowych w Polsce utrzymywała się głównie z pracy najemnej. W miastach praca najemna stanowiła najważniejsze źródło utrzymania dla ok. 50% rodzin, natomiast na wsi – dla ok. 43%. Praca na własny rachunek poza rolnictwem była głównym źródłem dochodów dla ok. 8 % rodzin, a praca w użytkowanym gospodarstwie rolnym – dla nieco ponad 4 % gospodarstw domowych w kraju. Na wsi dochody z rolnictwa stanowiły przeważające źródło utrzymania dla co dziewiątej rodziny (ponad 11%). Świadczenia emerytalne stanowiły podstawę utrzymania dla 29% gospodarstw domowych (w miastach ok. 30%, na wsi ok. 27%) natomiast renty – dla niecałych 7% (w miastach ok. 6%, na wsi ok. 8%). Dla co pięćdziesiątego gospodarstwa domowego najważniejszym źródłem dochodów były różnego rodzaju świadczenia dla bezrobotnych lub świadczenia społeczne (w tym świadczenia z pomocy społecznej i zasiłki rodzinne).

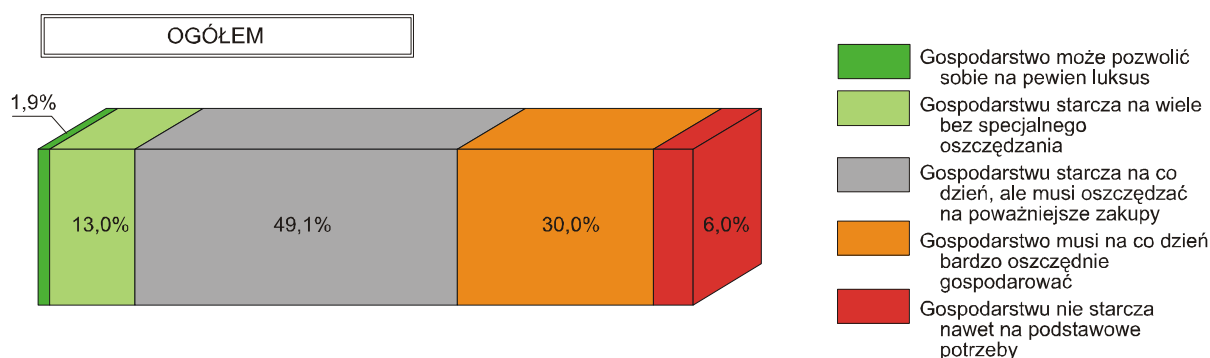
Subiektywne oceny sytuacji dochodowej

Sytuacja dochodowa rodzin jest zróżnicowana. Na podstawie deklaracji respondentów szacuje się, że ok. 15 % gospodarstw domowych żyje w dostatku, a w tym co pięćdziesiąta rodzina może sobie pozwolić na pewien luksus. Jednocześnie jednak trzydzieści na sto gospodarstw domowych żyje na co dzień raczej skromnie (gospodarstwo musi codziennie bardzo oszczędnie gospodarować pieniędzmi), a w 6 % gospodarstw domowych pieniędzy nie starczy nawet na podstawowe potrzeby.

Najlepiej swoją sytuację dochodową oceniają mieszkańcy dużych miast, a relatywnie najgorzej – mieszkańcy małych miast i wsi. Najwyższym odsetkiem rodzin żyjących na wysokim poziomie odznacza się region centralny, na co decydujący wpływ ma relatywnie wysoki poziom dochodów w aglomeracji warszawskiej. Jednocześnie region centralny (woj. mazowieckie i woj. łódzkie) charakteryzuje wysoki udział gospodarstw domowych, którym nie starcza pieniędzy nawet na podstawowe potrzeby. Świadczy to o dużym wewnętrznym zróżnicowaniu sytuacji dochodowej w tym regionie.

JAK GOSPODARSTWA DOMOWE POSTRZEGAJĄ SWOJĄ SYTUACJĘ DOCHODOWĄ?

OCENA MOŻLIWOŚCI GOSPODAROWANIA PIENIĘDZMI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH w % ogółu gospodarstw domowych

WEDŁUG KLAS MIEJSCOWOŚCI

Ocena możliwości gospodarowania pieniędzmi	OGÓLEM	MIASTA					WIEŚ
		razem	powyżej 500 tys. mieszk.	od 100 do 500 tys. mieszk.	od 20 do 100 tys. mieszk.	poniżej 20 tys. mieszk.	
Gospodarstwo może pozwolić sobie na pewien luksus	1,9	2,1	2,9	2,6	1,5	1,2	1,4
Gospodarstwu starcza na wiele bez specjalnego oszczędzania	13,0	14,9	19,2	16,7	13,1	10,2	9,0
Gospodarstwu starcza na co dzień, ale musi oszczędzać na poważniejsze zakupy	49,1	49,9	51,0	49,1	49,2	50,9	47,7
Gospodarstwo musi na co dzień bardzo oszczędnie gospodarować	30,0	27,5	22,5	26,3	30,4	30,7	35,1
Gospodarstwu nie starcza nawet na podstawowe potrzeby	6,0	5,6	4,4	5,3	5,8	7,0	6,8

WEDŁUG REGIONÓW

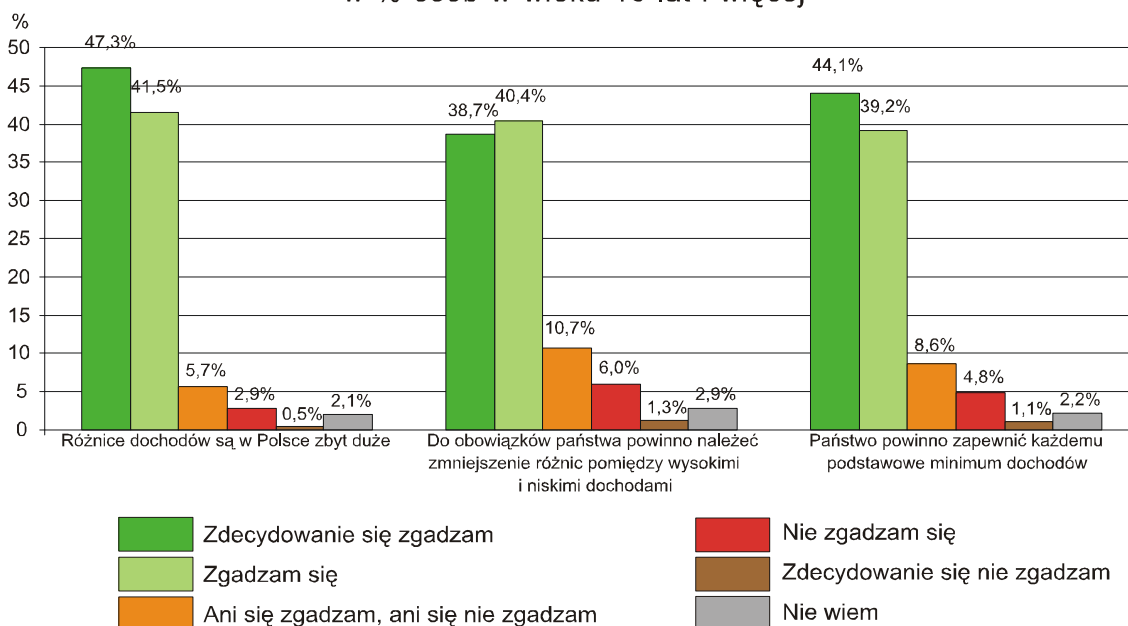
Ocena możliwości gospodarowania pieniędzmi	OGÓLEM	REGION					
		Centralny	Południowy	Wschodni	Północno-Zachodni	Południowo-Zachodni	Północny
Gospodarstwo może pozwolić sobie na pewien luksus	1,9	2,5	1,5	1,7	1,5	1,5	2,1
Gospodarstwu starcza na wiele bez specjalnego oszczędzania	13,0	14,2	13,2	11,7	12,4	14,5	11,7
Gospodarstwu starcza na co dzień, ale musi oszczędzać na poważniejsze zakupy	49,1	47,0	52,7	48,2	50,1	48,9	47,9
Gospodarstwo musi na co dzień bardzo oszczędnie gospodarować	30,0	29,8	27,8	33,0	29,7	28,6	31,6
Gospodarstwu nie starcza nawet na podstawowe potrzeby	6,0	6,5	4,8	5,4	6,3	6,5	6,7

Postrzeżenie nierówności dochodowych

Badanie spójności społecznej wskazuje na powszechne poczucie zbyt dużego zróżnicowania dochodowego w Polsce i na wysoki poziom egalitaryzmu. Prawie 90% osób w wieku 16 lat i więcej zgadza się ze stwierdzeniem, że różnice dochodów w Polsce są zbyt duże. Bez mała cztery piąte osób w tym wieku uważa, że do obowiązków państwa powinno należeć zmniejszenie dysproporcji w tym zakresie, a w opinii 83% osób państwo powinno zapewnić każdemu podstawowe minimum dochodów.

CO MIESZKAŃCY POLSKI MYŚLĄ NA TEMAT ZRÓŻNICOWANIA DOCHODÓW?

w % osób w wieku 16 lat i więcej

Problemy związane z zaspokojeniem najważniejszych potrzeb

O poziomie życia rodziny decyduje m.in. możliwość zaspokojenia jej potrzeb. Z deklaracji respondentów wynika, że wyłącznie ze względu na brak pieniędzy, w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy poprzedzających badanie zdarzały się sytuacje, w których gospodarstwa domowe nie mogły sobie pozwolić nawet na zaspokojenie elementarnych potrzeb.

W co pięćdziesiątym gospodarstwie domowym osoby dorosłe musiały często rezygnować ze zjedzenia jednego z trzech głównych posiłków w ciągu dnia.

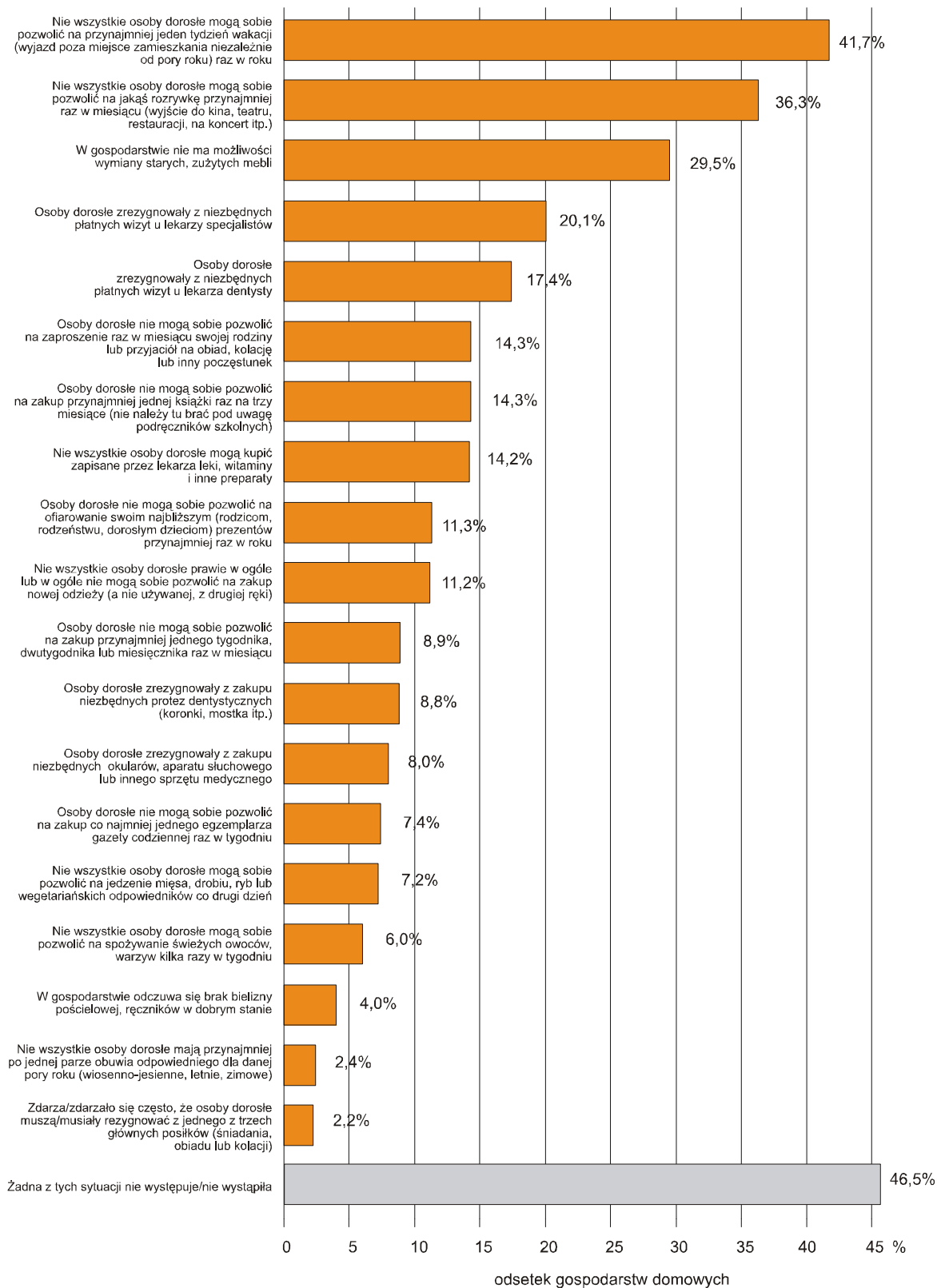
W co czterdziestym gospodarstwie domowym brakowało pieniędzy na zakup odpowiedniego na daną porę roku obuwia.

Trudności finansowe powodowały ograniczenie kontaktów rodzinnych i towarzyskich. W jeszcze większym stopniu rodziny musiały oszczędzać na wypoczynku i turystyce. Na tygodniowy wyjazd wypoczynkowy osób dorosłych nie mogło sobie pozwolić około 42% gospodarstw domowych.

Z przyczyn finansowych nie zawsze zaspokajane były elementarne potrzeby dzieci. W prawie co setnej rodzinie z dziećmi do lat 18 nie starczało pieniędzy na zapewnienie przynajmniej jednego z trzech głównych posiłków w ciągu dnia. Podobnie było w przypadku zapewnienia co najmniej jednej pary obuwia odpowiedniego dla każdej z pór roku. W co trzydziestym gospodarstwie domowym rezygnowano z zakupu zapisanych dzieciom przez lekarza leków, witamin i innych preparatów, a w co piętnastej rodzinie zrezygnowano z niezbędnych dla dzieci wizyt u lekarza denty. Jedna trzecia rodzin nie mogła wysłać dzieci na przynajmniej jednodniowy wypoczynek poza miejsce zamieszkania.

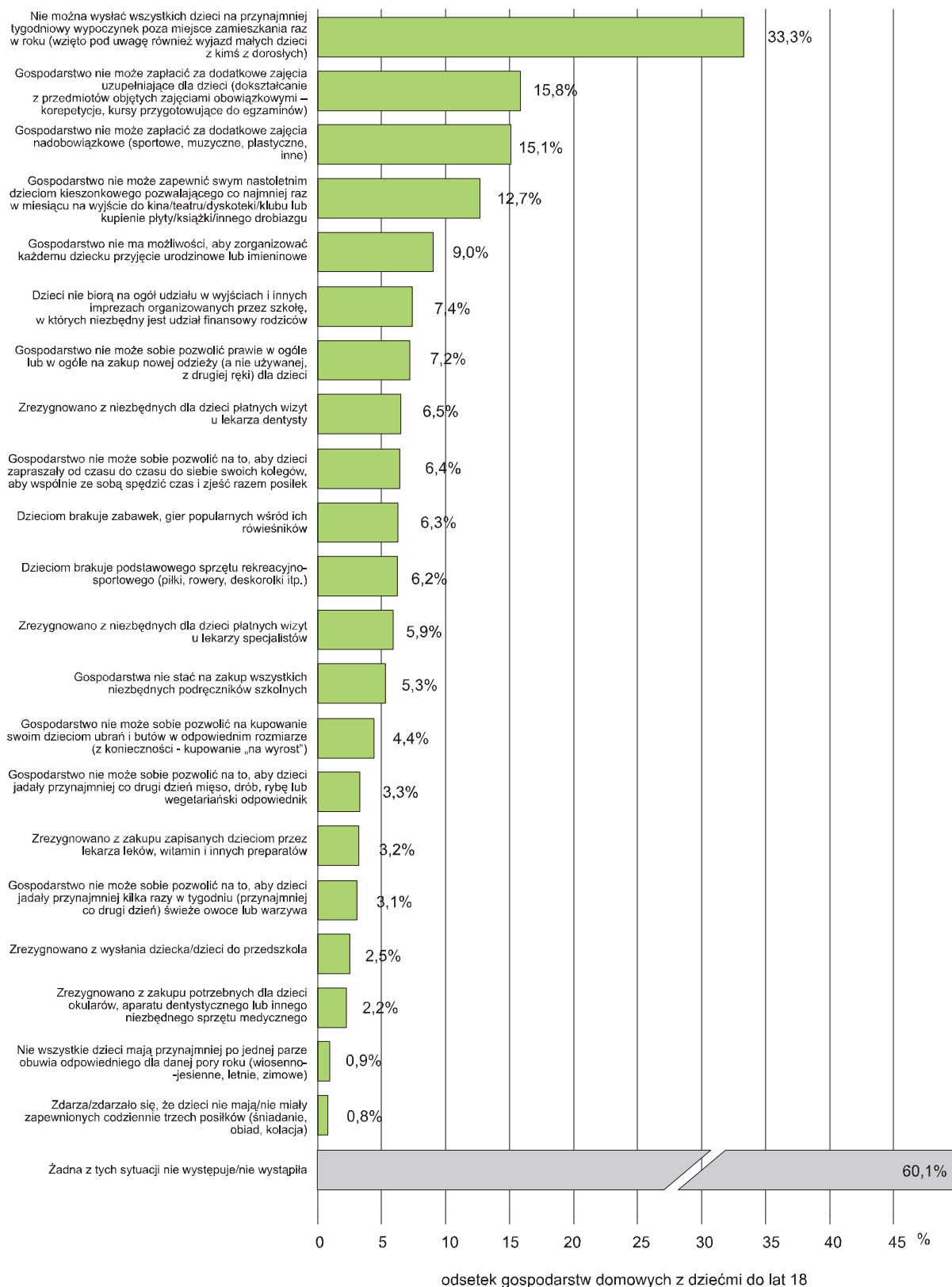
NA CO NIE STARCZA PIENIĘDZY W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH?

SYMPTOMY ZŁYCH WARUNKÓW ŻYCIA^a w % ogółu gospodarstw domowych

^a Na podstawie odpowiedzi na pytanie: Czy wyłącznie ze względu na brak pieniędzy w Pana/Pani gospodarstwie domowym występują lub występowały ostatnio (mniej więcej w przeciągu ostatnich 12 miesięcy) następujące sytuacje?

SYMPTOMY ZŁYCH WARUNKÓW ŻYCIA^a w % ogółu gospodarstw domowych z dziećmi do lat 18

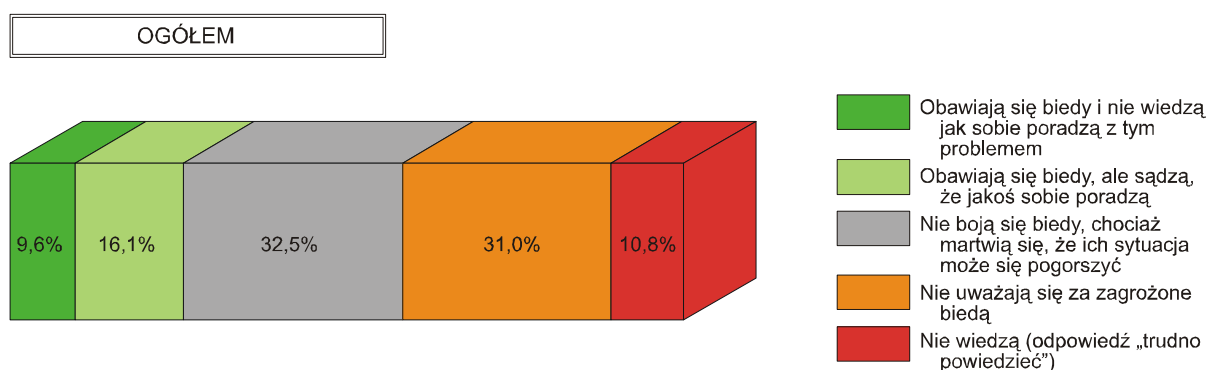

a Na podstawie odpowiedzi na pytanie: Czy wyłącznie ze względu na brak pieniędzy w Pana/Pani gospodarstwie domowym występują lub występowały ostatnio (mniej więcej w przeciągu ostatnich 12 miesięcy) następujące sytuacje?

Poczucie zagrożenia biedą

Część gospodarstw domowych obawia się pogorszenia swojego poziomu życia oraz braku stabilizacji finansowej. Świadczą o tym oceny dotyczące poczucia zagrożenia biedą.

CZY GOSPODARSTWA DOMOWE OBAWIAJĄ SIĘ BIEDY? w % ogółu gospodarstw domowych

Poczucia zagrożenia biedą doświadcza ponad jedna czwarta gospodarstw domowych (ok. 26%), w tym co dziesiąte gospodarstwo domowe twierdzi, że nie wie jak sobie poradzi z tym problemem. Najbardziej obawiają się biedy mieszkańcy miast poniżej 20 tys. mieszkańców oraz mieszkańcy wsi. Najmniejszy odsetek rodzin obawiających się biedy odnotowano w miastach liczących powyżej 500 tys.

CZY GOSPODARSTWA DOMOWE OBAWIAJĄ SIĘ BIEDY? w % ogółu gospodarstw domowych

WEDŁUG KLAS MIEJSCOWOŚCI

Czy gospodarstwa domowe obawiają się biedy	OGÓŁEM	MIASTA					WIEŚ
		razem	powyżej 500 tys. mieszk.	od 100 do 500 tys. mieszk.	od 20 do 100 tys. mieszk.	poniżej 20 tys. mieszk.	
Obawiają się biedy i nie wiedzą jak sobie poradzić z tym problemem	9,6	9,4	7,4	8,7	9,8	12,1	10,0
Obawiają się biedy, ale sądzą, że jakoś sobie poradzą	16,1	15,1	12,2	15,3	16,0	17,1	18,1
Nie boją się biedy, chociaż martwią się, że ich sytuacja może się pogorszyć	32,5	31,4	32,8	28,4	32,1	33,2	34,5
Nie uważają się za zagrożone biedą	31,0	33,3	38,6	36,3	30,4	27,1	26,5
Nie wiedzą (odpowiedź „trudno powiedzieć”)	10,8	10,8	9,0	11,3	11,7	10,5	10,9

WEDŁUG REGIONÓW

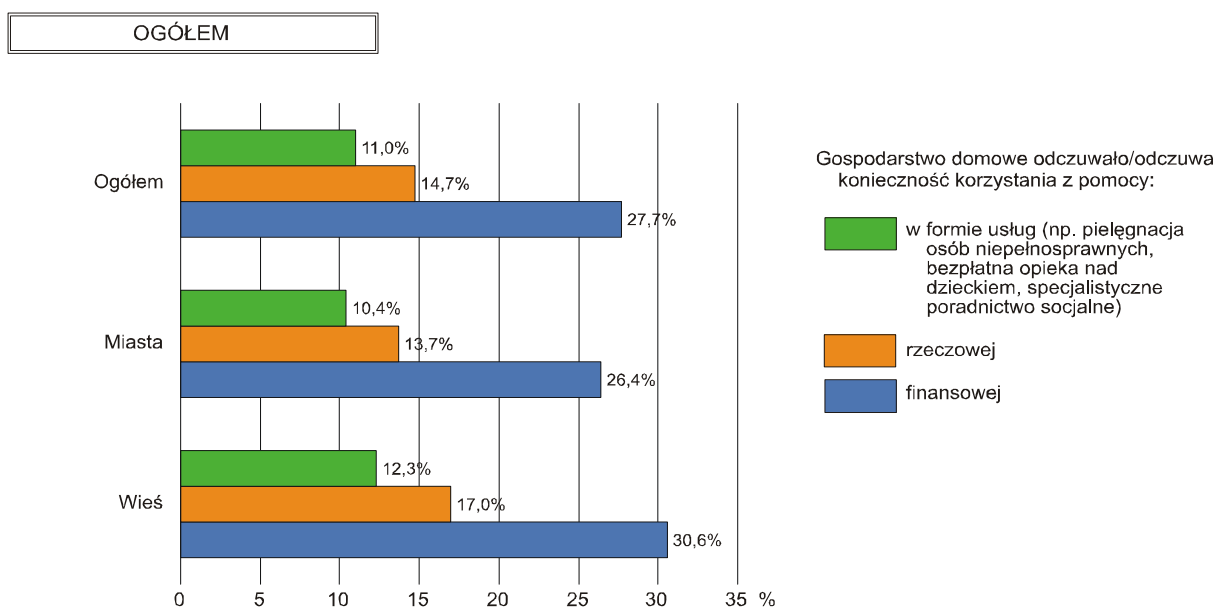
Czy gospodarstwa domowe obawiają się biedy	OGÓŁEM	REGION					
		Centralny	Południowy	Wschodni	Północno-Zachodni	Południowo-Zachodni	Północny
Obawiają się biedy i nie wiedzą jak sobie poradzą z tym problemem	9,6	10,4	8,0	9,9	10,1	9,9	9,7
Obawiają się biedy, ale sądzą, że jakoś sobie poradzą	16,1	15,2	17,0	17,4	14,4	14,0	18,3
Nie boją się biedy, chociaż martwią się, że ich sytuacja może się pogorszyć	32,5	34,3	29,3	31,5	34,4	32,3	32,9
Nie uważają się za zagrożone biedą	31,0	30,8	32,1	29,0	30,1	33,0	31,6
Nie wiedzą (odpowiedź „trudno powiedzieć”)	10,8	9,3	13,6	12,2	11,0	10,8	7,5

Korzystanie z pomocy

Nie wszystkie gospodarstwa domowe potrafią sobie radzić ze swoimi problemami. Najwięcej gospodarstw domowych potrzebowało pomocy finansowej (ponad jedna czwarta gospodarstw miejskich oraz ponad 30% gospodarstw mieszkających na wsi). Pomocy rzeczowej oczekiwało około 14% rodzin w miastach i 17% rodzin na wsi. Natomiast co dziewiątemu gospodarstwu potrzebna była pomoc w formie różnego rodzaju usług.

CZY GOSPODARSTWA DOMOWE POTRZEBUJĄ POMOCY?

GOSPODARSTWA DOMOWE ODCZUWAJĄCE KONIECZNOŚĆ KORZYSTANIA Z POMOCY^a
w % ogółu gospodarstw domowych

^a Na podstawie odpowiedzi na pytanie: Proszę powiedzieć, czy Pana/Pani gospodarstwo domowe odczuwało/odczuwa konieczność korzystania z pomocy (biorąc pod uwagę ostatnie 12 miesięcy)?

WEDŁUG REGIONÓW

Forma pomocy	OGÓŁEM	REGION					
		Centralny	Południowy	Wschodni	Północno-Zachodni	Południowo-Zachodni	Północny
Gospodarstwo domowe odczuwało/odczuwa konieczność korzystania z pomocy finansowej	27,7	27,6	25,0	29,6	28,3	27,7	29,6
Gospodarstwo domowe odczuwało/odczuwa konieczność korzystania z pomocy rzeczowej	14,7	15,7	13,4	15,8	14,4	13,2	16,1
Gospodarstwo domowe odczuwało/odczuwa konieczność korzystania z pomocy w formie usług (np. pielęgnacja osób niepełnosprawnych, bezpłatna opieka nad dzieckiem, specjalistyczne poradnictwo socjalne)	11,0	12,7	10,2	12,6	9,5	9,5	10,5

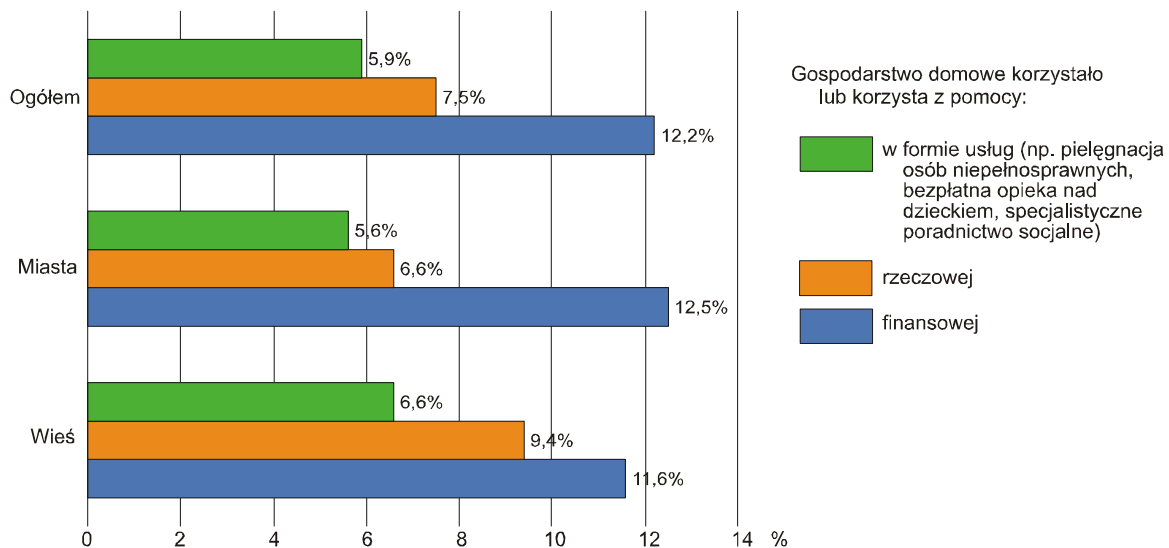
Nie wszystkie gospodarstwa domowe, które odczuwały konieczność korzystania z danej formy pomocy, taką pomoc uzyskiwały. Wynika to także z faktu, że nie wszyscy potrzebujący o taką pomoc się zwracali. Jednocześnie zdarzało się, że pomoc trafiała do tych gospodarstw, którym nie była ona niezbędna. Najczęściej dotyczy to gospodarstw otrzymujących pomoc rzeczową.

Na podstawie deklaracji respondentów szacuje się, że w okresie objętym badaniem z pomocy finansowej korzystało około 12 % gospodarstw domowych (w podobnym stopniu w miastach jak i na wsi). Pomoc rzeczowa trafiła do ok. 7 % rodzin w miastach oraz do 9 % rodzin na wsi. Z pomocy w formie usług korzystało natomiast około 6% rodzin.

Najważniejszym źródłem otrzymywanej pomocy, szczególnie finansowej, były ośrodki pomocy społecznej i centra pomocy rodzinie. Regularnie – co miesiąc lub prawie co miesiąc – otrzymywało z nich pomoc finansową mniej więcej co czwarte gospodarstwo domowe. Regularnie otrzymywana pomoc rzeczowa również najczęściej pochodziła z tego źródła (w przypadku niespełna 15,5% rodzin), ale niewiele mniej gospodarstw domowych otrzymywało ją od rodziców lub teściów (ok. 13,5%).

**ILE GOSPODARSTW DOMOWYCH KORZYSTAŁO LUB KORZYSTA Z POMOCY^a ?
w % ogółu gospodarstw domowych**

OGÓŁEM

WEDŁUG REGIONÓW

Forma pomocy	OGÓŁEM	REGION					
		Centralny	Południowy	Wschodni	Północno-Zachodni	Południowo-Zachodni	Północny
Gospodarstwo domowe korzystało lub korzysta z pomocy finansowej	12,2	12,2	10,7	12,1	11,7	14,3	13,5
Gospodarstwo domowe korzystało lub korzysta z pomocy rzeczowej	7,5	7,4	6,8	9,2	7,2	7,2	7,4
Gospodarstwo domowe korzystało lub korzysta z pomocy w formie usług (np. pielęgnacja osób niepełnosprawnych, bezpłatna opieka nad dzieckiem, specjalistyczne poradnictwo socjalne)	5,9	7,3	5,5	8,1	4,3	4,4	5,0

a Na podstawie odpowiedzi na pytanie: Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy Pana/Pani gospodarstwo domowe korzystało z pomocy finansowej, otrzymywało jakąś pomoc rzeczową: odzież, żywność, opał, podręczniki szkolne, bezpłatne posiłki (także dla dzieci w szkole) lub otrzymywało jakąś pomoc w formie usług (bezpłatna opieka nad dzieckiem, poradnictwo psychologiczne, prawne, pomoc w załatwieniu spraw urzędowych, zajęcia w świetlicach, bezpłatne korepetycje)?

Styl życia i kontakty społeczne

Sposoby spędzania czasu wolnego

Korzystanie z oferty placówek kulturalnych, spotkanie się ze znajomymi, uprawianie aktywności fizycznej, czy poświęcanie czasu wolnego na hobby nie tylko sprawiają, że jesteśmy bardziej zadowoleni z życia, ale również zmniejszają zagrożenie wykluczeniem społecznym. Na społecznej mapie Polski widoczne są istotne różnice w zakresie form spędzania czasu wolnego.

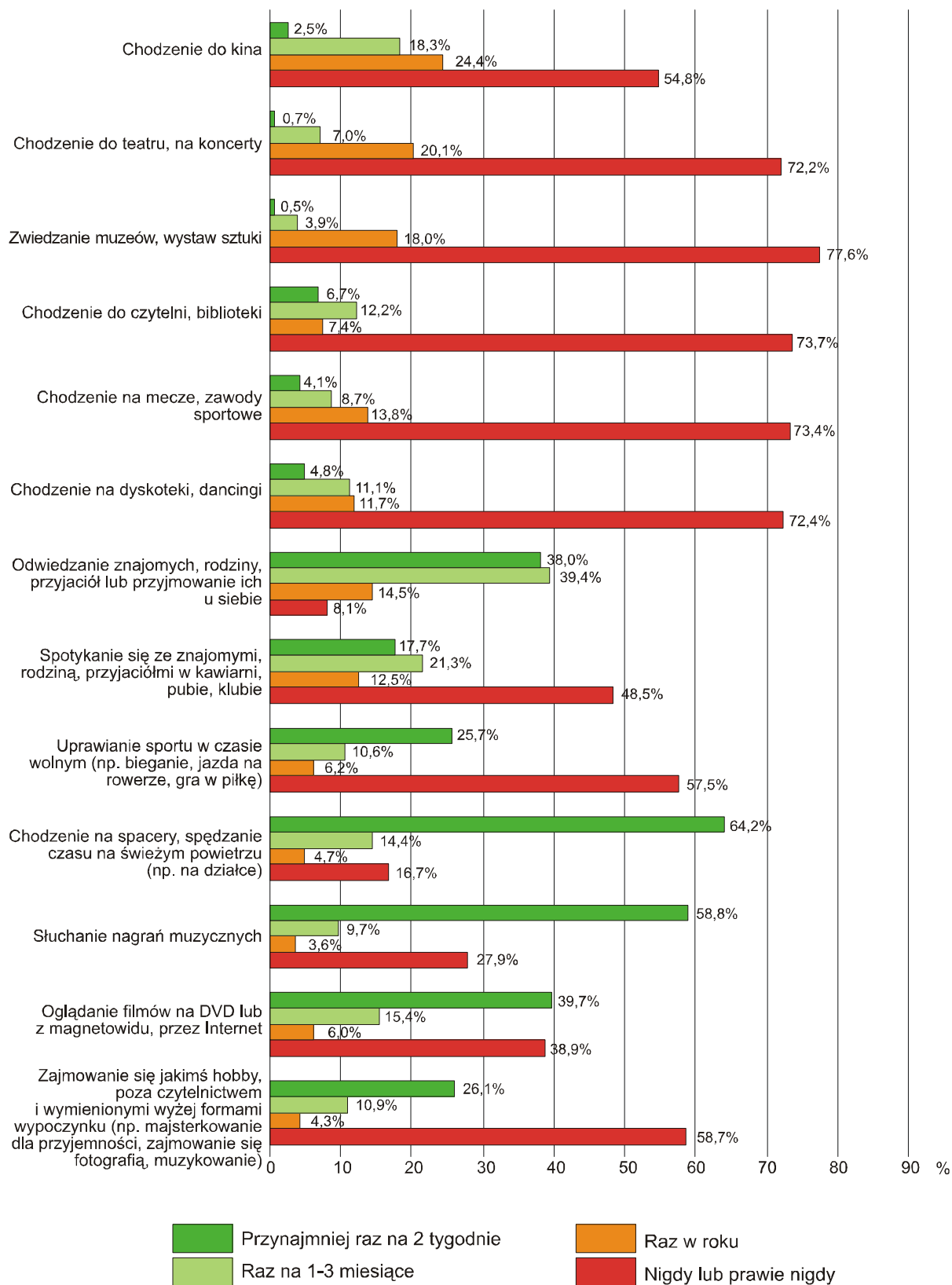
Duży wpływ na to, w jaki sposób korzystamy z czasu wolnego ma m.in. poziom wykształcenia oraz miejsce zamieszkania (istotne różnice zaobserwowano między wsią a miastami, zwłaszcza liczącymi 500 tysięcy mieszkańców i więcej). I tak np. osoby z wyższym wykształceniem oglądają telewizję rzadziej, niż osoby, które zakończyły edukację na niższym szczeblu, ale częściej niż one słuchają radia. Ponadto częściej korzystają z oferty placówek kulturalnych (m.in. kin, teatrów, galerii, bibliotek, czytelni) oraz rzadziej deklarują, że nigdy lub prawie nigdy nie uprawiają sportu, nie chodzą na spacer i nie odpoczywają na świeżym powietrzu.

Z oferty placówek kulturalnych nie korzysta ok. 45% mieszkańców Polski. Zdecydowanie częściej są to mieszkańcy wsi – niemal 59% z nich nigdy lub prawie nigdy nie chodzi ani do kina, ani do teatru, ani do muzeów, galerii, bibliotek oraz czytelni. W miastach z oferty placówek kulturalnych nie korzysta niespełna 37% mieszkańców. Jeszcze większe różnice zaobserwowano między osobami młodymi (w wieku 16-34 lat) a starszymi (w wieku 65 lat i więcej); podczas gdy w życiu kulturalnym nie uczestniczy ok. 20% osób w wieku 16-34 lat, to problem ten dotyczy ok. 77% ludności Polski powyżej 64. roku życia.

Odsetek osób, które zadeklarowały, że przynajmniej raz na dwa tygodnie chodzą do kina, teatru, muzeum, na wystawy sztuki, do czytelni lub do biblioteki, wyniósł niemal 9%. Nieco częściej dotyczy to mieszkańców miast (ponad 10% osób) niż wsi (niespełna 7%). Co szósta osoba w wieku 16-34 lat regularnie odwiedza przynajmniej jedno z wymienionych miejsc. Oznacza to dużą różnicę w porównaniu z osobami powyżej 35. roku życia, których niespełna 5% równie często bywało w którymkolwiek z wymienionych rodzajów placówek kulturalnych.

JAK SPĘDZAMY CZAS WOLNY?

SPOSOBY SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO w % osób w wieku 16 lat i więcej

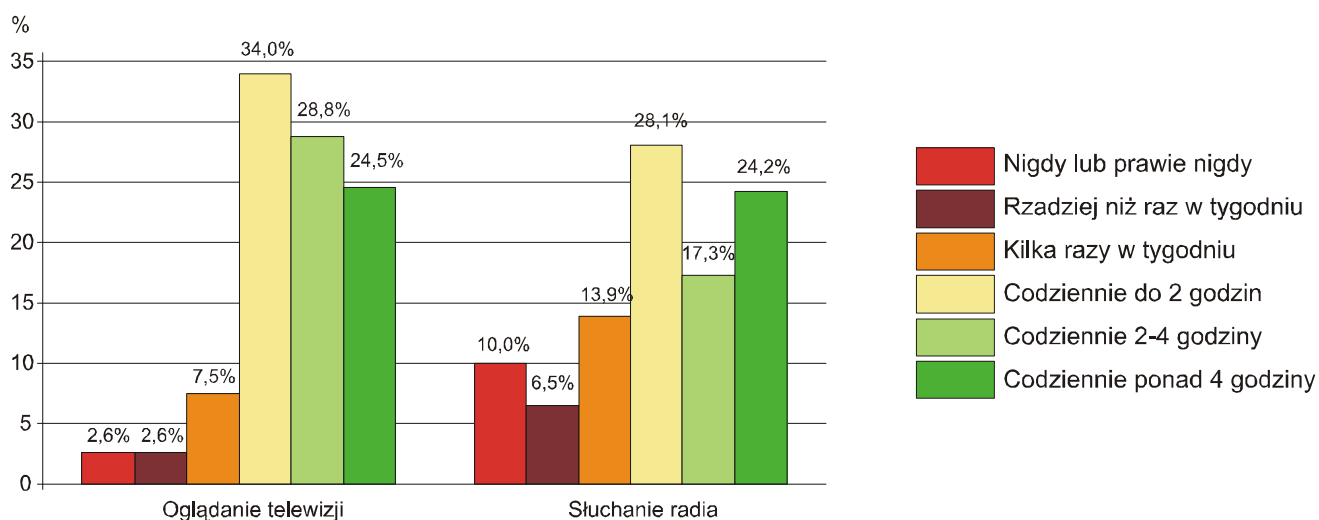

SPOSOBY SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO
w % osób w wieku 16 lat i więcej, według klas miejscowości

Częstotliwość występowania wybranych form spędzania czasu wolnego	OGÓŁEM	MIASTA					WIEŚ
		razem	powyżej 500 tys. mieszk.	od 100 do 500 tys. mieszk.	od 20 do 100 tys. mieszk.	poniżej 20 tys. mieszk.	
Chodzenie do kina							
Nigdy lub prawie nigdy	54,8	47,1	31,9	41,1	54,4	58,7	67,3
1-3 razy w roku	24,4	27,0	27,6	28,9	27,2	23,2	20,3
Raz na 1-3 miesiące	18,3	22,8	34,5	26,5	16,6	16,3	11,1
Przynajmniej raz na 2 tygodnie	2,5	3,1	6,0	3,5	1,8	1,8	1,3
Odwiedzanie znajomych, rodziny, przyjaciół lub przyjmowanie ich u siebie							
Nigdy lub prawie nigdy	8,1	7,7	6,2	7,4	8,8	7,9	8,7
1-3 razy w roku	14,5	14,1	12,8	14,4	14,6	14,0	15,1
Raz na 1-3 miesiące	39,4	39,4	42,7	36,3	39,5	40,6	39,5
Przynajmniej raz na 2 tygodnie	38,0	38,8	38,3	41,9	37,1	37,5	36,7
Uprawianie sportu (np. bieganie, jazda na rowerze, gra w piłkę)							
Nigdy lub prawie nigdy	57,5	54,2	50,3	54,2	55,7	55,6	62,6
1-3 razy w roku	6,2	6,5	5,6	6,5	7,1	6,4	5,8
Raz na 1-3 miesiące	10,6	11,2	11,5	9,6	11,8	12,2	9,6
Przynajmniej raz na 2 tygodnie	25,7	28,1	32,6	29,7	25,4	25,8	22,0
Chodzenie na spacer, odpoczywanie na świeżym powietrzu (np. spędzanie czasu na działce)							
Nigdy lub prawie nigdy	16,7	13,1	13,5	11,3	13,5	14,7	22,5
1-3 razy w roku	4,7	4,5	3,8	4,6	4,9	4,6	5,0
Raz na 1-3 miesiące	14,4	14,9	14,4	14,8	14,8	15,6	13,7
Przynajmniej raz na 2 tygodnie	64,2	67,5	68,3	69,3	66,8	65,1	58,8

JAK CZĘSTO OGLĄDAMY TELEWIZJĘ I SŁUCHAMY RADIA?

CZĘSTOTLIWOŚĆ OGLĄDANIA TELEWIZJI I SŁUCHANIA RADIA
w % osób w wieku 16 lat i więcej

CZĘSTOTLIWOŚĆ OGLĄDANIA TELEWIZJI I SŁUCHANIA RADIA
w % osób w wieku 16 lat i więcej, według klas miejscowości

Częstotliwość oglądania telewizji i słuchania radia	OGÓŁEM	MIASTA					WIEŚ
		razem	powyżej 500 tys. mieszk.	od 100 do 500 tys. mieszk.	od 20 do 100 tys. mieszk.	poniżej 20 tys. mieszk.	
Oglądanie telewizji							
Nigdy lub prawie nigdy	2,6	2,9	5,0	3,2	2,1	1,7	2,0
Rzadziej niż raz w tygodniu	2,6	2,7	3,1	2,7	2,7	2,2	2,4
Kilka razy w tygodniu	7,5	7,7	10,2	8,0	6,9	6,3	7,2
Codziennie do 2 godzin	34,0	32,5	32,1	31,5	31,4	36,1	36,5
Codziennie 2-4 godziny	28,8	27,6	24,1	26,1	29,6	29,9	30,8
Codziennie ponad 4 godziny	24,5	26,6	25,5	28,5	27,3	23,8	21,1
Słuchanie radia							
Nigdy lub prawie nigdy	10,0	10,2	10,1	9,9	10,9	9,4	9,6
Rzadziej niż raz w tygodniu	6,5	6,8	8,1	6,7	5,7	7,3	6,0
Kilka razy w tygodniu	13,9	13,5	13,6	14,8	12,2	13,6	14,5
Codziennie do 2 godzin	28,1	27,4	26,3	26,4	28,1	28,9	29,6
Codziennie 2-4 godziny	17,3	17,6	16,4	17,1	18,2	18,3	16,8
Codziennie ponad 4 godziny	24,2	24,5	25,5	25,1	24,9	22,5	23,5

W czasie wolnym około jedna ósma mieszkańców Polski nigdy nie odpoczywa na świeżym powietrzu, ani nie uprawia sportu. Oprócz wieku duże znaczenie ma miejsce zamieszkania – mieszkańcy wsi wypoczywają w ten sposób zdecydowanie rzadziej, co może wynikać z innego charakteru pracy i częstszego przebywania na świeżym powietrzu.

Jedną z najpopularniejszych form spędzania czasu wolnego jest spotykanie się ze znajomymi, rodziną czy przyjaciółmi: przyjmowanie ich u siebie, odwiedzanie ich lub spotkania w kawiarni, w pubie, klubie albo innym miejscu. Mniej więcej dwie na pięć osób zadeklarowało, że robi to często; dotyczy to zwłaszcza osób młodych (niemal 60%). W pozostałych grupach wiekowych odsetek ludzi często widujących się ze znajomymi waha się od 29 do 36%.

Wyniki badania spójności społecznej wskazują, że ok. 7% mieszkańców Polski nigdy lub prawie nigdy nie spotyka się ze znajomymi. Osoby powyżej 64. roku życia deklarują to dużo częściej niż młodsze – ok. 17,5% spośród nich nie spotyka się nigdy lub prawie nigdy ze znajomymi. W grupie wiekowej 50-64 lata wskaźnik ten wyniósł ok. 8,5%.

Nie zaobserwowano istotnych różnic pomiędzy ludnością wiejską a miejską, zarówno jeśli chodzi o procent osób, które spotykają się ze znajomymi często, jak i tych, które nie robią tego nigdy lub prawie nigdy.

W globalnej sieci

Z roku na rok rośnie w Polsce liczba osób korzystających z Internetu. Aktualnie ok. 19,5 mln mieszkańców Polski deklaruje, że jest użytkownikami tego medium. Najczęściej służy nam ono do wysyłania i odbierania poczty elektronicznej – w tym celu korzysta z niego niemal 80% polskich internautów.

Bardzo popularne stały się komunikatory internetowe, a także portale społecznościowe. Zdecydowanie najczęściej korzystają z nich ludzie młodzi, co znajduje odzwierciedlenie w wynikach badania. Okazuje się, że ponad 78% ludzi w wieku 16-34 lata wykorzystuje Internet do utrzymywania oraz rozwijania kontaktów z innymi ludźmi. Stosunkowo często robią to również osoby pomiędzy 35. a 49. rokiem życia – z komunikatorów lub portali społecznościowych korzysta ok. 47% osób w tym przedziale wiekowym. Pozornie słaby wynik wśród osób w wieku 65 lat i więcej (ok. 4,5%) świadczy jednak o tym, że stereotyp seniora nie nadążającego za rozwojem technologicznym nie zawsze jest uzasadniony. Coraz więcej osób starszych potrafi – samodzielnie lub dzięki pomocy młodszych członków rodziny, znajomych lub organizacji społecznych – założyć konto na portalu społecznościowym oraz porozumiewać się z krewnymi i znajomymi za pośrednictwem komunikatorów internetowych. Należy jednak zauważyć, że tylko mniej więcej co trzecia z osób korzystających z komunikatorów internetowych lub portali społecznościowych ma 35 lat i więcej, w tym jedynie ok. 1,5% stanowią użytkownicy powyżej 64. roku życia.

Dla coraz większej liczby osób Internet staje się ważnym źródłem informacji, potrzebnych nam do celów innych niż rozrywkowe lub hobbystyczne. Ok. 60% polskich internautów szuka w sieci informacji o towarach i usługach, a niewiele mniej – informacji niezbędnych do pracy lub nauki, a także dotyczących zdrowia. Informacji przynajmniej na jeden z wymienionych tematów szuka niemal 84% użytkowników Internetu w Polsce. Częściej tego typu informacjami¹ zainteresowani są mieszkańcy miast (poszukuje ich niemal 58% internautów zamieszkałych w miastach) niż wsi (ponad 42%), a także osoby w wieku 16-34 lat (ponad 80%) oraz w wieku 35-49 lat (62,5%). Poniżej średniej znaleźli się mieszkańcy Polski w wieku 50-64 lat (ok. 32%) i osoby powyżej 64. roku życia,

¹ Tzn. dotyczącymi towarów i usług, niezbędnymi do pracy lub nauki oraz dotyczącymi zdrowia.

wśród których odsetek osób poszukujących w Internecie wymienionych informacji wyniósł nieco ponad 6%; potwierdza to jednak rosnącą aktywność osób starszych w sieci.

Dużą popularnością cieszą się gazety codzienne dostępne w Internecie. Wśród osób regularnie czytających prasę codzienną są one niemal tak samo popularne, jak ich wersje papierowe. Codziennie lub prawie codziennie czyta je ok. 17% mieszkańców Polski, podczas gdy wersje papierowe – ok. 23%. Wśród osób, które rzadziej czytają prasę codzienną, gazety papierowe są zdecydowanie bardziej popularne od elektronicznych. Również tygodniki oraz miesięczniki zdecydowanie częściej czytamy w wersji papierowej: regularnie czasopisma w wersji elektronicznej czyta mniej więcej co dwudziesty mieszkaniec Polski, natomiast w wersji papierowej – co piąty.

Internet służy nam również do nabywania i sprzedaży dóbr. Ponad połowa internautów w naszym kraju kupuje za jego pośrednictwem towary i usługi, a sprzedaje je co szósty użytkownik globalnej sieci w Polsce. Często płatności dokonywane są za pomocą bankowości internetowej, z której korzysta prawie co drugi polski internauta.

Ponad 45% internautów w Polsce ogląda w sieci filmy i koncerty. Korzystanie przez internautów z rozrywki wirtualnej nie odbywa się kosztem rozrywki „realnej”, a wręcz przeciwnie – internauci oglądający filmy i koncerty w Internecie rzadziej deklarują, że nigdy lub prawie nigdy nie chodzą do kina, niż internauci, którzy nie oglądają filmów i koncertów w sieci.

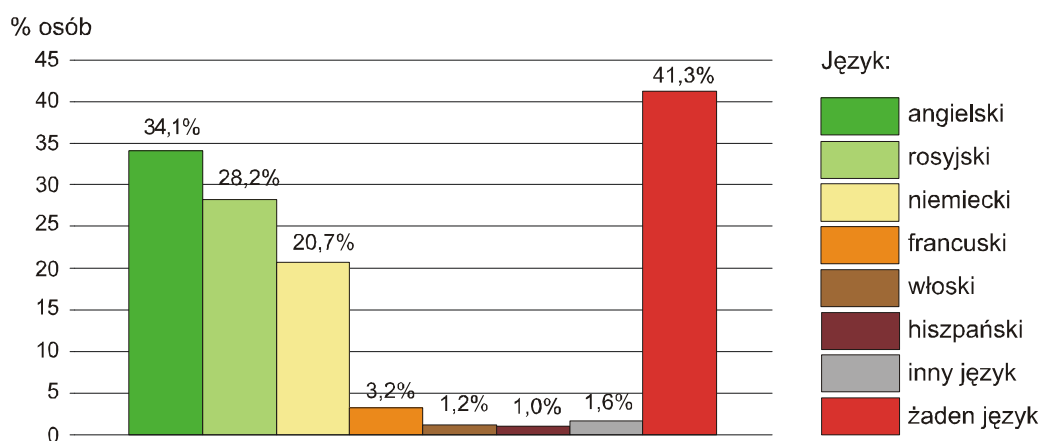
Internet bywa również wykorzystywany do poprawy sytuacji na rynku pracy. Nowego zatrudnienia poszukuje za pomocą sieci około jedna czwarta internautów z Polski, a mniej więcej co szesnasty podnosi swoje kwalifikacje za pomocą metod e-learningowych.

Znajomość języków obcych

Poruszanie się w zglobalizowanym świecie, zarówno wirtualnym, jak i realnym, wymaga coraz lepszej znajomości języków obcych – zwłaszcza języka angielskiego, którego nieznajomość nie tylko zwiększa zagrożenie wykluczeniem cyfrowym, ale także zmniejsza szanse na zdobycie dobrze płatnej pracy, zważywszy na fakt, że pracodawcy często wymagają przynajmniej komunikatywnej znajomości języka angielskiego.

CZY UMIEMY POSŁUGIWAĆ SIĘ JĘZYKAMI OBCYMI?

UMIĘJĘTNOŚĆ POSŁUGIWANIA SIĘ POSZCZEGÓLNYMI JĘZYKAMI OBCYMI w % osób w wieku 16 lat i więcej

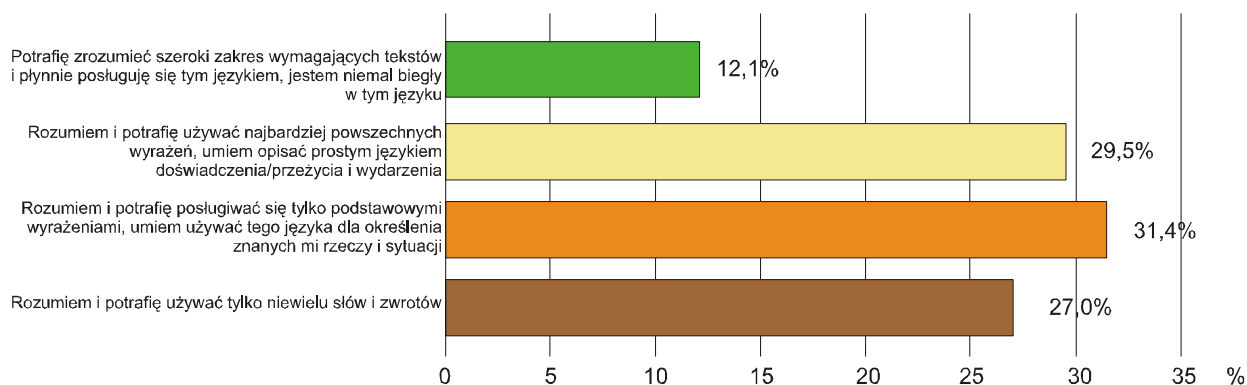

To właśnie język angielski zajmuje pierwsze miejsce w statystyce znajomości języków obcych w naszym kraju. Jego prymat widoczny jest zwłaszcza w grupie wiekowej 16-34 lata, w której – na różnym poziomie – zna go obecnie ok. 70% osób. Językiem niemieckim włada natomiast co trzeci młody mieszkaniec Polski, zaś rosyjskim – mniej więcej co szósty. W kolejnych grupach wiekowych osób znających język angielski jest już zdecydowanie mniej – posługuje się nim ok. 25% mieszkańców Polski w wieku 35-49 lat; ok. 11,5% w wieku 50-64 lata oraz niespełna 6% powyżej 64. roku życia. W grupie osób powyżej 35. roku życia najpowszechniej znanym językiem obcym jest rosyjski. Zna go ponad 40% osób w wieku 50-64 lata oraz mniej więcej co piąty mieszkaniec Polski powyżej 64. roku życia.

Grupa mieszkańców Polski, którzy nie znają żadnego języka obcego pozostaje jednak dość liczna. Należy podkreślić, że żadnego języka obcego nie zna co piąty młody mieszkaniec Polski oraz ponad dwie trzecie osób w wieku 65 lat i więcej. Kluczowe znaczenie ma poziom wykształcenia – tylko mniej więcej jedna na dziesięć osób z wykształceniem wyższym nie zna żadnego języka obcego, podczas gdy w przypadku osób z wykształceniem średnim jest to ok. 30%, a wśród tych z wykształceniem co najwyżej zawodowym – niemal dwie trzecie. Znacząca jest również różnica między miastem a wsią – żadnym językiem obcym nie posługuje się co trzeci mieszkaniec miast oraz co druga osoba zamieszkała na wsi.

JAK DOBRZE ZNAMY JĘZYKI OBCE?

UMIĘJĘTNOŚĆ POSŁUGIWANIA SIĘ PIERWSZYM JĘZYKIEM OBCYM w % osób w wieku 16 lat i więcej, znających przynajmniej jeden język obcy

Ok. 27% mieszkańców Polski zna co najmniej dwa języki obce. Drugim językiem obcym jest najczęściej język niemiecki, a na kolejnych miejscach znajdują się francuski oraz angielski. Tylko dla mniej więcej jednej na pięć osób uczących się angielskiego nie jest to język obcy, który znają najlepiej.

Z trzech najpopularniejszych w Polsce języków obcych najlepiej wypada samoocena znajomości języka angielskiego: niemal co szósta osoba znająca ten język deklaruje, że potrafi zrozumieć szeroki zakres wymagających tekstów oraz płynnie posługuje się tym językiem. Podobny poziom znajomości języka niemieckiego deklaruje mniej więcej co dwunasta znająca go osoba, zaś rosyjskiego – co dwudziesta trzecia. Język angielski i niemiecki stosunkowo najlepiej znają osoby w wieku 16-34 lata, a język rosyjski – osoby w wieku 35-64 lata.

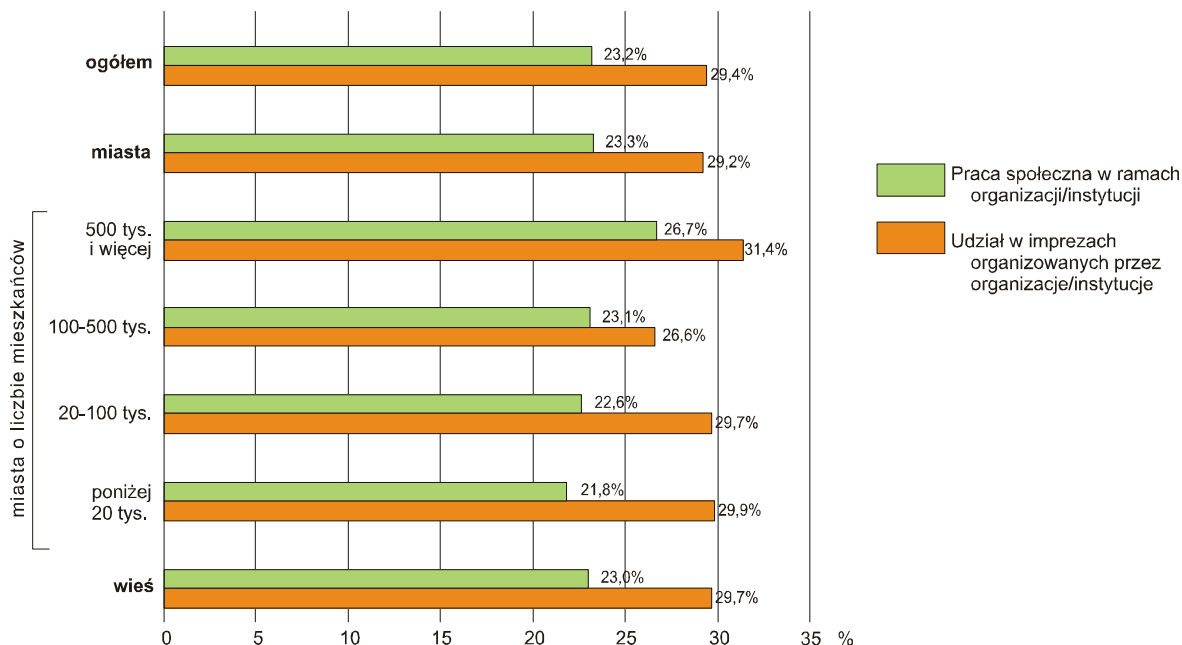
Praca społeczna

Praca społeczna stanowi ważny sposób budowy oraz wzmocnienia społeczeństwa obywatelskiego. Ponadto dzięki angażowaniu się w działalność o charakterze społecznym zwiększa się częstotliwość kontaktów międzyludzkich – często pomiędzy osobami o różnym statusie społecznym, co sprzyja poprawie spójności społecznej.

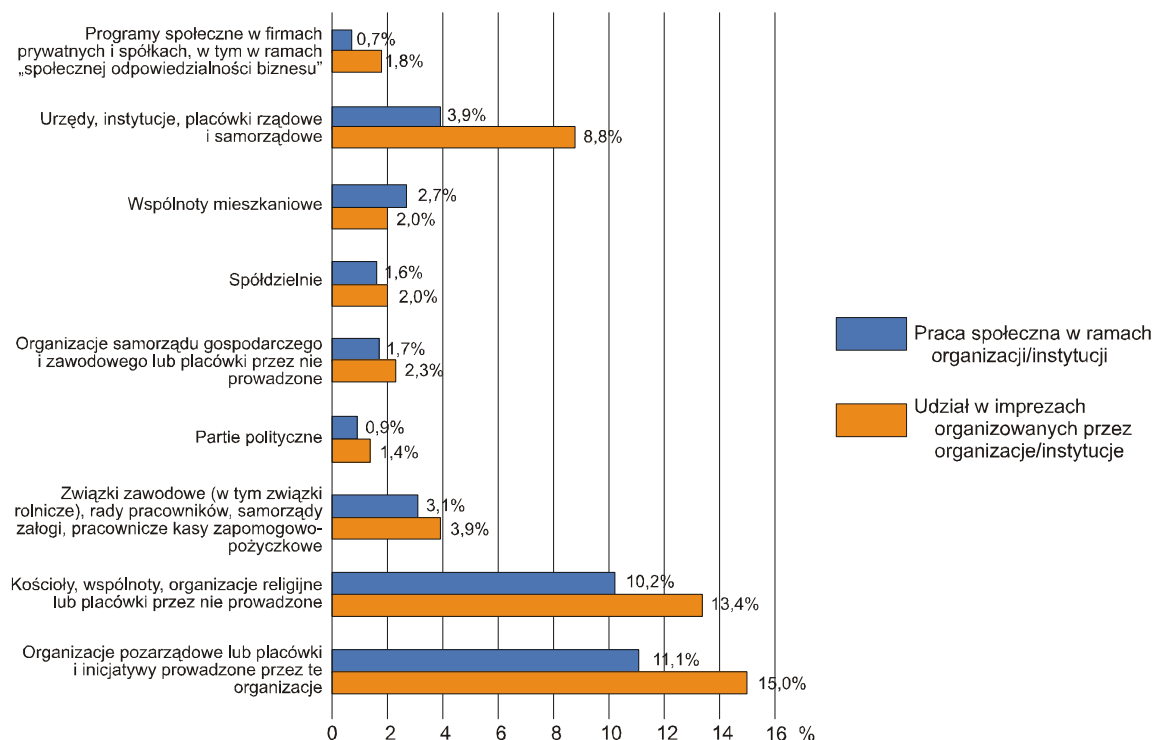
CZY PRACUJEMY SPOŁECZNIE I KORZYSTAMY Z IMPREZ ORGANIZOWANYCH PRZEZ RÓŻNE ORGANIZACJE I INSTYTUCJE?

w % osób w wieku 16 lat i więcej

WEDŁUG KLAS MIEJSCOWOŚCI

WEDŁUG RODZAJU ORGANIZACJI I INSTYTUCJI

Praktycznie taki sam odsetek mieszkańców wsi i miast pracował społecznie, jednak w przypadku największych miast był on nieco wyższy (ponad 26,5%). Częściej pracę bezpłatną podejmowały osoby z wykształceniem wyższym (ok. 30% absolwentów studiów licencjackich i ok. 40% absolwentów studiów magisterskich), niż osoby z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym oraz zasadniczym zawodowym (po ok. 18%). Odsetek wolontariuszy wśród osób w wieku 35-49 lat jest wyższy od średniej i wynosi ok. 25,5%. Jest on nieznacznie wyższy od średniej ogólnopolskiej również w przypadku grupy wiekowej 50-64 lata (niemal 24%), natomiast wśród mieszkańców Polski powyżej 64. roku życia wolontariuszami przynajmniej raz w życiu było nieco ponad 19,5% osób, a w przedziale wiekowym 16-34 lata odsetek ten wyniósł niespełna 23%.

Życie religijne

Poczucie związku z Kościołem bądź wyznaniem oraz uczestnictwo w mszach, nabożeństwach lub innych spotkaniach religijnych sprzyja integracji społecznej. W polskim społeczeństwie widoczne są znaczące różnice dotyczące obu wymienionych aspektów życia religijnego pomiędzy mężczyznami a kobietami, mieszkańcami wsi i miast, jak również osobami należącymi do różnych grup wiekowych i o różnym poziomie wykształcenia.

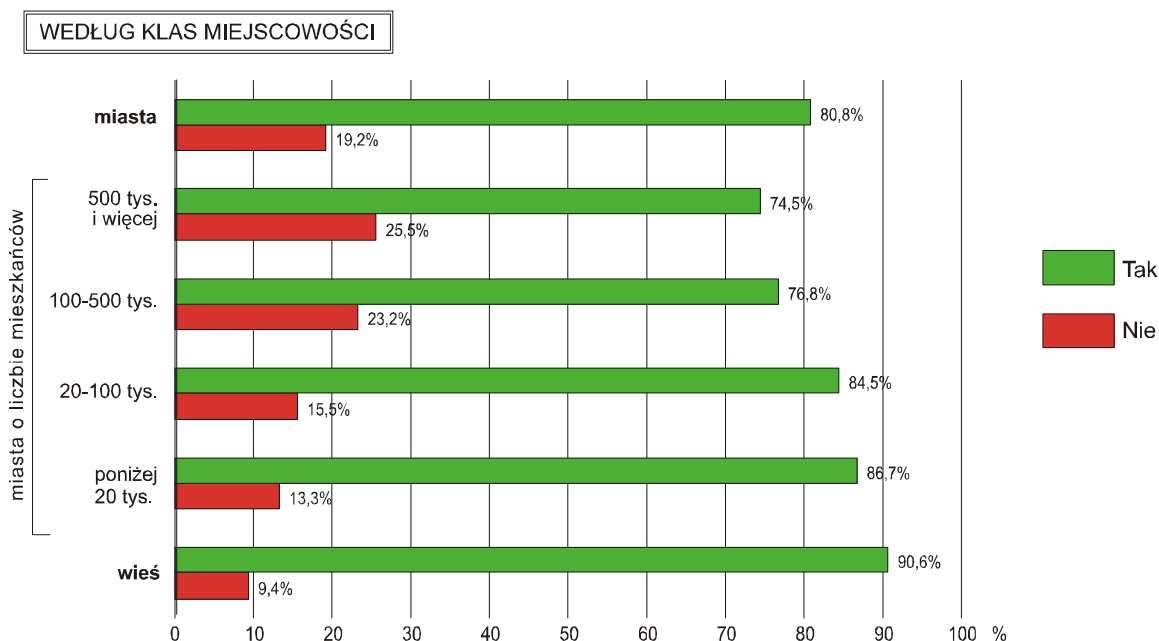
CZY MIESZKAŃCY POLSKI CZUJĄ SIĘ ZWIĄZANI Z KOŚCIOŁEM BĄDŹ WYZNANIEM^a?

w % osób w wieku 16 lat i więcej

OGÓŁEM

^a Na podstawie odpowiedzi na pytanie: Czy czuje się Pan/Pani związany (-na) z jakimś Kościołem bądź wyznaniem lub uważa się za wyznawcę/wyznawczynię jakiejś religii?

**UCZESTNICTWO MIESZKAŃCÓW POLSKI W MSZACH,
NABOŻEŃSTWACH LUB SPOTKANIACH RELIGIJNYCH**

w % osób w wieku 16 lat i więcej

Uczestnictwo w mszach, nabożeństwach lub spotkaniach religijnych	OGÓŁEM	MIASTA					WIEŚ
		razem	powyżej 500 tys. mieszk.	od 100 do 500 tys. mieszk.	od 20 do 100 tys. mieszk.	poniżej 20 tys. mieszk.	
Raz w tygodniu lub częściej	50,1	44,6	38,1	39,5	48,2	51,9	59,2
Rzadziej niż raz w tygodniu, ale co najmniej raz w miesiącu	19,7	18,5	14,2	18,9	20,1	19,6	21,5
Tylko z okazji świąt lub rzadziej	24,6	29,2	36,1	32,0	25,8	24,1	17,3
Nigdy	5,6	7,7	11,6	9,6	5,9	4,4	2,0

Związek z Kościołem bądź wyznaniem odczuwa ok. 90,5% kobiet oraz ok. 81,5% mężczyzn. Najczęściej takie poczucie deklarują osoby powyżej 64. roku życia (niemal 90,5%), a najrzadziej – osoby w wieku 16-34 lata (ok. 79,5%). Poczucia związku z Kościołem bądź wyznaniem nie ma prawie co piąta osoba z wykształceniem wyższym i niemal co dziewiąta z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym. Na wsi brak poczucia związku

z Kościołem lub wyznaniem deklaruje mniej więcej jedna na dziesięć osób, a w miastach – jedna na pięć, przy czym w miastach powyżej 500 tysięcy mieszkańców odsetek ten jest najwyższy i wynosi ok. 25,5%.

Osób, które kiedykolwiek uczestniczą we mszach, nabożeństwach lub spotkaniach religijnych jest niemal 94,5%, czyli więcej niż deklarujących poczucie związku z Kościołem lub wyznaniem. Co drugi mieszkaniec Polski deklaruje, że przynajmniej raz w tygodniu uczestniczy we mszy, nabożeństwie lub spotkaniu o charakterze religijnym: mniej więcej co piąty mieszkaniec Polski robi to rzadziej, ale przynajmniej raz w miesiącu, a co czwarty – jedynie z okazji świąt lub rzadziej. Największy odsetek osób uczestniczących przynajmniej raz w tygodniu we mszach, nabożeństwach lub spotkaniach religijnych odnotowano w grupach wiekowych 65 lat i więcej (ok. 60,5%) oraz 50-64 lata (niemal 55,5%), wśród mieszkańców wsi (ok. 59%), kobiet (niemal 57%), a także osób z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym (ok. 55%).

Z kolei ok. 5,5% osób nigdy nie uczestniczy w spotkaniach o charakterze religijnym, mszach czy nabożeństwach. Najczęściej deklarują to mieszkańcy największych miast (ok. 11,5%), miast liczących od 100 do 500 tysięcy mieszkańców (ok. 9,5%), osoby z wykształceniem wyższym (ok. 8%), mężczyźni (niespełna 7,5%), a także osoby w wieku 16-34 lata (nieco ponad 6%).

Wykluczenie społeczne

Postrzeganie wykluczenia społecznego

Eliminowanie wykluczenia społecznego w różnych sferach życia stanowi jeden z najważniejszych celów unijnej, a także polskiej polityki społecznej. W badaniu spójności społecznej zawarto m.in. pytania na temat społecznej percepcji tego zjawiska. Zapytano m.in. o to, czy istnieje w Polsce zjawisko wykluczenia społecznego, zdefiniowanego jako „brak lub ograniczone możliwości uczestnictwa w ważnych aspektach życia społeczno-gospodarczego, politycznego lub kulturalnego”.

Z badania wynika, że prawie jedna piąta osób w wieku co najmniej 16 lat nie rozumie, co oznacza ten termin lub nie ma zdania na ten temat. Taką opinię wyrażają przede wszystkim mieszkańcy wsi (21%). Najmniej liczną grupę osób o takich poglądach reprezentują mieszkańcy miast liczących powyżej 500 tysięcy mieszkańców (15%). Mieszkańcy tych miast stanowią najliczniejszą grupę wskazującą na obecność zjawiska wykluczenia społecznego w Polsce (ponad 53%). Najrzadziej zjawisko to dostrzegane jest w małych miastach i na wsi (36-37%).

Zjawisko wykluczenia społecznego dostrzegane jest przede wszystkim przez ludzi młodych (46% osób w wieku 16-34 lata); w najmniejszym stopniu przez osoby starsze (ponad 27% osób w wieku co najmniej 65 lat). Czynnikiem bardzo silnie różnicującym skalę postrzegania zjawiska wykluczenia społecznego jest poziom wykształcenia. Wśród osób z wyższym wykształceniem – ponad połowa wskazuje na występowanie tego zjawiska, natomiast wśród osób z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym – prawie dwukrotnie mniej.

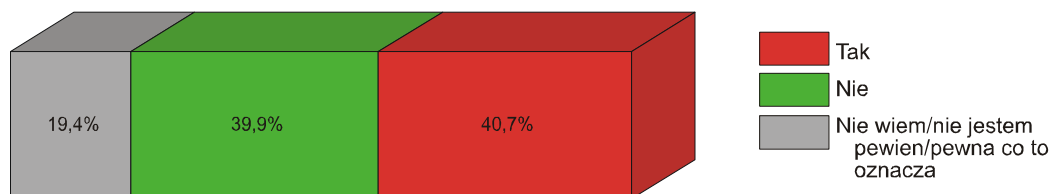
Zdaniem mieszkańców Polski wykluczenie społeczne w największym stopniu spowodowane jest narkomanią, ubóstwem i alkoholizmem.

W opinii społecznej wsparcie materialne dla osób żyjących w ubóstwie to przede wszystkim zadanie dla państwa. Sądzi tak ok. 60% osób (w wieku 16 lat i więcej). Z badania wynika, że za najbardziej potrzebne formy pomocy (spośród kilkunastu wymienionych w kwestionariuszu) uznaje się kolejno: pomoc w zalezieniu pracy osobom bezrobotnym, pomoc w pielęgnacji osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych, pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego osobom starszym oraz zasiłki pieniężne.

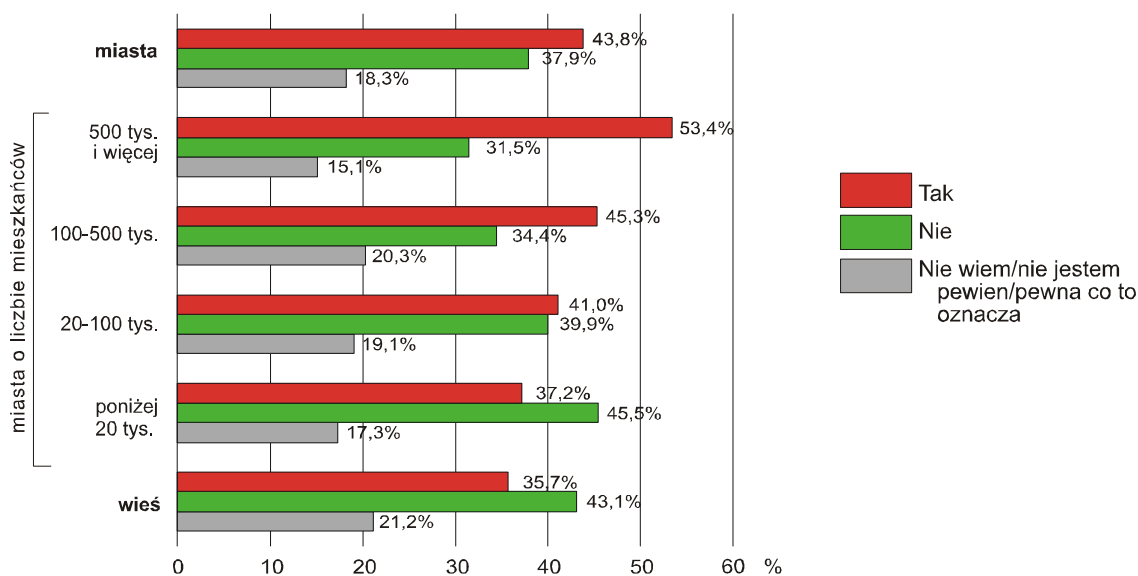
CZY UWAŻAMY, ŻE W POLSCE ISTNIEJE ZJAWISKO WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO^a?

w % osób w wieku 16 lat i więcej

OGÓŁEM

WEDŁUG KLAS MIEJSCOWOŚCI

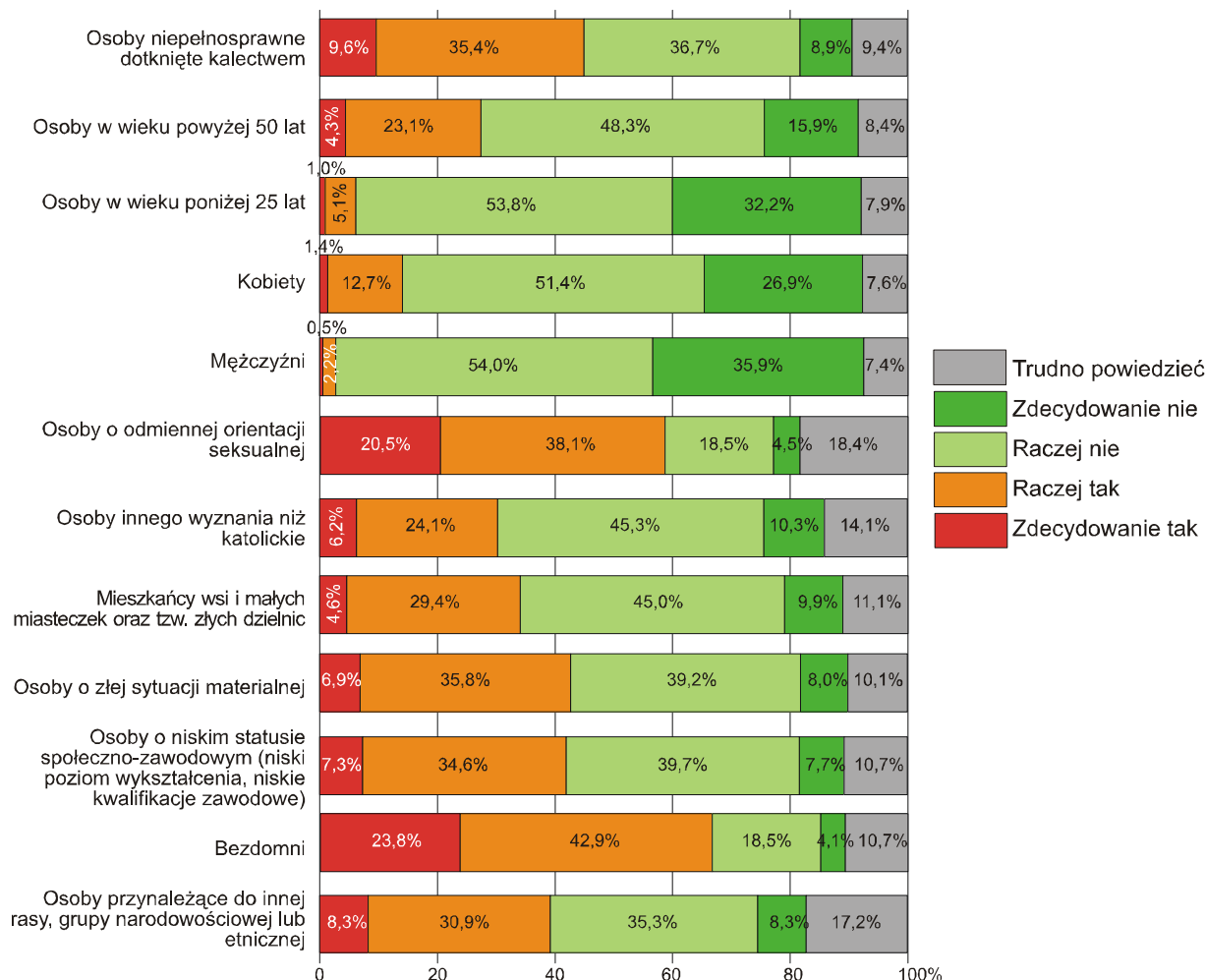
a Na podstawie odpowiedzi na pytanie: Czy Pana/Pani zdaniem istnieje w Polsce zjawisko wykluczenia społecznego rozumianego jako brak lub ograniczone możliwości uczestnictwa w ważnych aspektach życia społeczno-gospodarczego, politycznego czy kulturalnego?

Opinie na temat dyskryminacji

Jednym z zagrożeń dla integracji społecznej jest dyskryminacja. Zjawisko to definiowane jest jako działania odbierające określonym grupom dostęp do środków lub możliwość czerpania korzyści, które są otwarte dla innych.

JAKIE OSOBY UWAŻA SIĘ ZA DYSKRYMINOWANE W POLSCE^a?

w % osób w wieku 16 lat i więcej

^a Na podstawie odpowiedzi na pytanie: Czy Pana/Pani zdaniem aktualnie w Polsce przynależność do wymienionych niżej grup, a także do innej rasy, grupy narodowościowej lub etnicznej jest powodem gorszego traktowania (dyskryminacji)?

Biorąc pod uwagę stan faktyczny: postawę społeczeństwa oraz sposób traktowania w urzędach i w miejscu pracy, za najbardziej dyskryminowaną w Polsce grupę osób uważa się bezdomnych. Ok. 67% polskiego społeczeństwa (w wieku 16 lat i więcej) jest zdania, że bezdomni są raczej dyskryminowani lub zdecydowanie dyskryminowani. Wśród grup o relatywnie najwyższym poziomie zagrożenia dyskryminacją wymieniane są również: osoby o odmiennej orientacji seksualnej, niepełnosprawni, osoby ubogie i o niskim statusie społeczno-zawodowym.

Za osobę należącą do grupy ludzi, która z jakiegokolwiek powodu jest w Polsce traktowana gorzej od innych, uznaje się co dziesiąty mieszkaniec Polski w wieku co najmniej 16 lat; w prawie równym stopniu są to kobiety i mężczyźni. Relatywnie najczęściej za dyskryminowane uważały się osoby w wieku 50-64 lata oraz osoby o niskim poziomie wykształcenia. W nieco większym stopniu niż innych dotyczyło to mieszkańców największych miast.

Dobrobyt subiektywny

Efektom rozwoju społeczno-ekonomicznego powinna być satysfakcja czerpana przez ludzi z dokonujących się zmian. Bezsprzecznie najbardziej adekwatnymi miernikami stopnia zadowolenia są oceny dokonywane bezpośrednio przez samych zainteresowanych. Dotyczy to m.in. oceny stopnia zaspokojenia potrzeb materialnych i pozamaterialnych, stylu życia oraz relacji międzyludzkich.

Często odczuwany, relatywizowany w stosunku do innych, a nie obiektywny poziom życia decyduje o postawach i zachowaniach jednostek w sferze życia osobistego i publicznego.

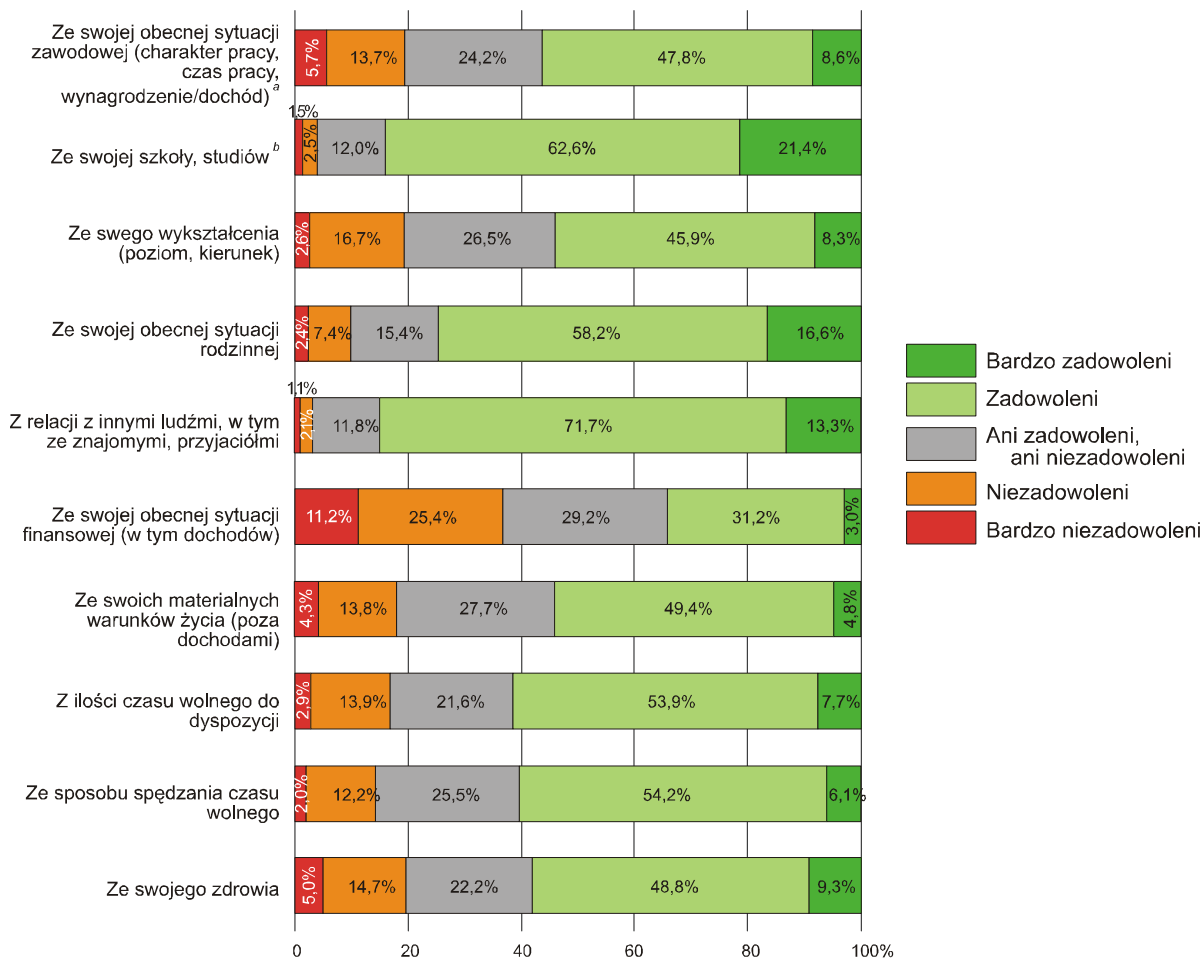
Zadowolenie z różnych aspektów życia

Mieszkańcy Polski są w różnym stopniu zadowoleni z poszczególnych sfer życia.

Na początku 2011r. najbardziej zadowoleni byliśmy z relacji międzyludzkich – z przyjaciółmi, znajomymi (85% osób zadowolonych lub bardzo zadowolonych) oraz z sytuacji rodzinnej (ok. 75% osób zadowolonych lub bardzo zadowolonych). Najmniej satysfakcjonowała nas sytuacja finansowa. Z własnej sytuacji finansowej, w tym dochodów, zadowolona była co trzecia osoba¹. Jeżeli jednak weźmiemy pod uwagę materialne warunki życia poza dochodami, to okaże się, że ze swojej sytuacji w tym zakresie była zadowolona ponad połowa mieszkańców Polski.

¹ Liczby te dotyczą populacji w wieku 16 lat i więcej.

**POZIOM ZADOWOLENIA Z RÓŻNYCH ASPEKTÓW ŻYCIA
w % osób w wieku 16 lat i więcej**

^a Dotyczy osób pracujących
^b Dotyczy osób uczących się

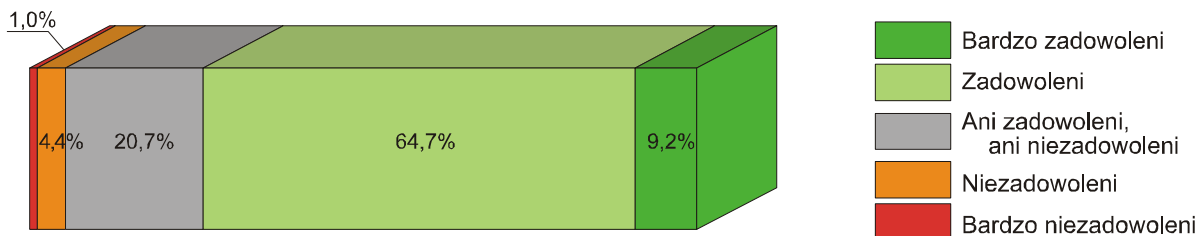
Podsumowując: Czy jesteście zadowoleni ze swojego życia?

Ocena ogólnego zadowolenia ze swojego życia przyjmowana jest często za syntetyczny wskaźnik życiowego sukcesu i porażki.

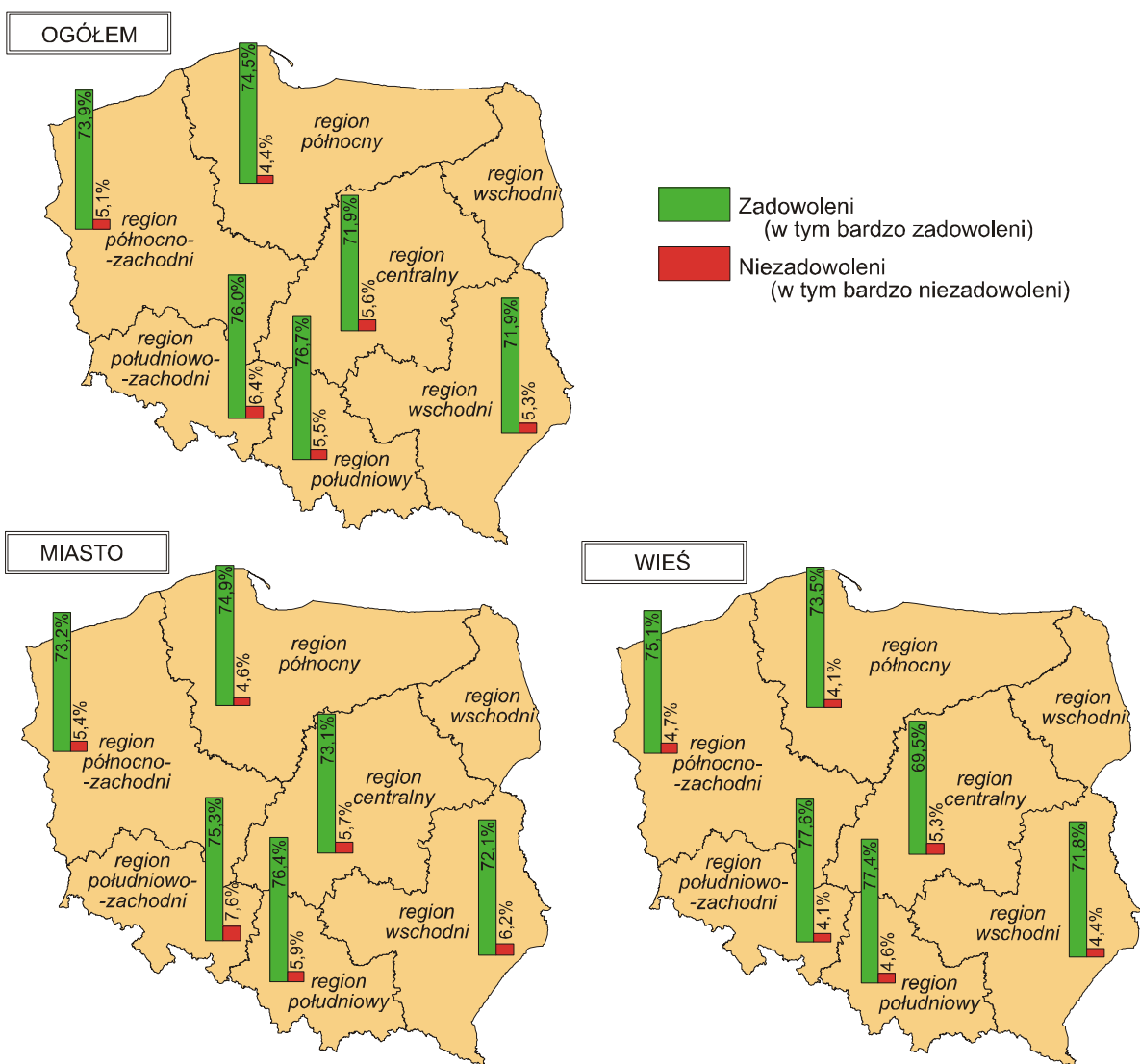
Zdecydowana większość mieszkańców Polski zalicza siebie do grupy zadowolonych lub bardzo zadowolonych z życia (niemal trzy czwarte osób w wieku 16 lat i więcej). Za bardzo zadowoloną ze swojego życia uznaje się co jedenasta osoba (9%). Jedna piąta osób określiła poziom swojej życiowej satysfakcji jako średni. Niezadowolenie ze swojego życia wyrażała co dwudziesta osoba, w tym co setna określiła się jako bardzo niezadowolona.

CZY JESTEŚMY ZADOWOLENI ZE SWOJEGO ŻYCIA?

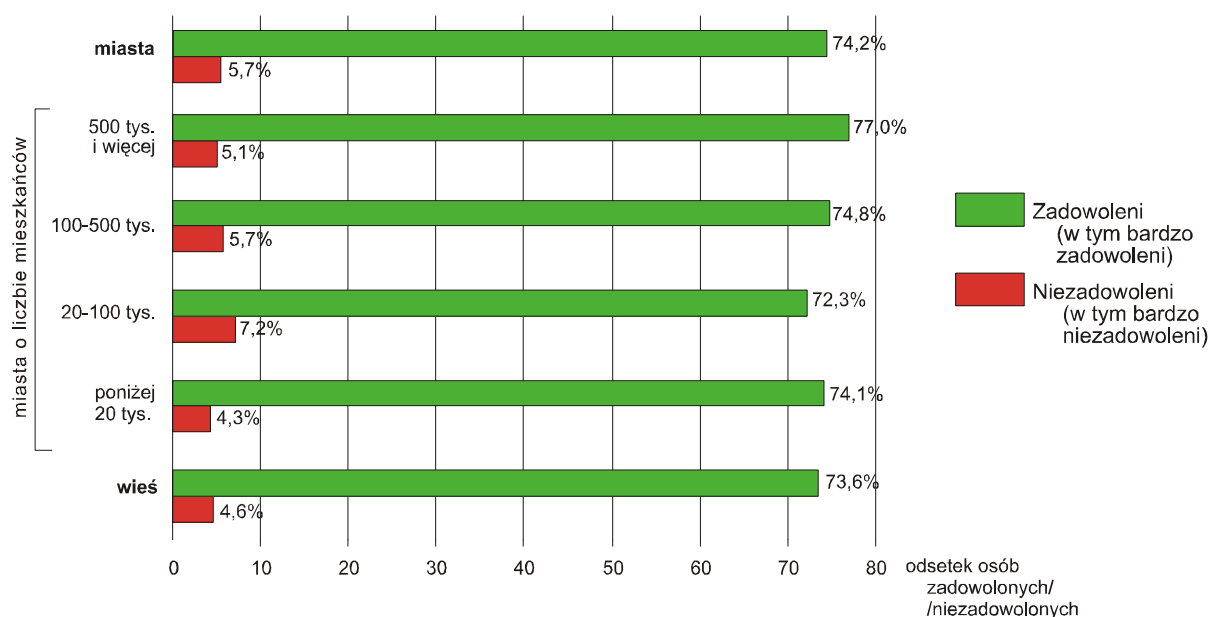
POZIOM ZADOWOLENIA Z ŻYCIA w % osób w wieku 16 lat i więcej

POZIOM ZADOWOLENIA Z ŻYCIA w % osób w wieku 16 lat i więcej, według regionów

POZIOM ZADOWOLENIA Z ŻYCIA
w % osób w wieku 16 lat i więcej, według klas miejscowości

Poziom satysfakcji życiowej jest zróżnicowany społecznie. Zależy m.in. od położenia społeczno-ekonomicznego i jest tym wyższy, im lepsze są warunki materialne oraz wykształcenie. Płeć nie wpływa znacząco na rozkład ocen dotyczących satysfakcji życiowej. Zadowoleniu sprzyja natomiast młody wiek oraz zamieszkiwanie w środowisku wielkomiejskim. Wiek i wykształcenie różnicują szczególnie odsetek osób bardzo zadowolonych z życia. Wśród osób w wieku 16-34 lata bardzo zadowolonych ze swojego życia było ok. 15%, czyli około trzykrotnie więcej niż wśród populacji osób w wieku powyżej 64. roku życia. Podobne różnice dotyczą odsetka bardzo zadowolonych wśród osób o niskim i najwyższym poziomie wykształcenia.

Warto jednak zwrócić uwagę, że ogólny poziom zadowolenia z życia jest znacznie słabiej zróżnicowany niż w przypadku wielu innych, materialnych i niematerialnych, aspektów jakości życia uwzględnionych w badaniu.

Opracował:
Zespół pod kierunkiem
Anny Szukiełojć-Bieńkuńskiej –
konsultanta w Departamencie Badań Społecznych i Warunków Życia GUS
tel.: 22 608 35 21